



ΜΟΥΣΕΙΟ  
ΦΥΣΙΚΗΣ  
ΙΣΤΟΡΙΑΣ  
ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΥ  
ΔΑΣΟΥΣ ΛΕΣΒΟΥ

## ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τηλ.: 22510 47033, 22530 54434

e-mail: lesvospf@otenet.gr

www.lesvosmuseum.gr



Εκπαιδευτικός,  
Επιστημονικός και  
Πολιτιστικός Οργανισμός  
των Ηνωμένων Εθνών



Νήσος Λέσβος  
Παγκόσμιο  
Γεωπάρκο  
ΟΥΝΕΣΚΟ

# ΜΙΚΡΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΤΑ ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΦΥΤΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΠΤΑΟΣ «ΣΤΟ ΒΟΤΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ»

Ο Κρίνος της θάλασσας (*Pancratium maritimum*): αυτοφυές ενδημικό φυτό που συναντάται μόνο σε αμμώδεις θαλάσσιες ακτές της Μεσογείου ιδιαίτερα στην Κορσική, στο Ισραήλ, την Τουρκία και την Ελλάδα, σε πολλές παραλίες του Αιγαίου και Ιονίου, από τη Χαλκιδική και τη Λήμνο έως το Πήλιο, την Κυπαρισσία και την Κρήτη. Στη Λέσβο εμφανίζεται σε όλες σχεδόν τις αμμώδεις παραλίες του δυτικού τμήματος του νησιού. Χαρακτηριστικός είναι ο πληθυσμός του στη νησίδα Νησιώπη, τμήμα του Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου. Το φυτό απαντά, επίσης, στη Βουλγαρία και στις νότιες ακτές της Μαύρης Θάλασσας.

Ανήκει στην συνομοταξία των αγγειοσπέρμων της οικογενείας των αμαρυλλιδιών. Το όνομα *Pancratium* (Παγκράτιουμ) προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις «παν – κραταιός» (κρατύς = ισχυρός, δυνατός, κρατερός) που σημαίνει «όλο δύναμη» και *maritimum* από τη λατινική λέξη «της παραλίας, της ακτής», και πιθανόν αναφέρεται στην αντοχή του φυτού να μπορεί να επιβιώσει σε ακραία εξαιρετικά ξηρά κλίματα, καθώς και στο ότι απαντάνται μόνο σε αμμώδεις περιοχές σε άμεση γεινίαση με τη θάλασσα, όπου αναπτύσσεται συχνά σε πυκνές συστάδες. Αυτό το φυσικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από άμεση έκθεση στον ήλιο και τους ανέμους της θάλασσας και σε συνεχές πιτσίλισμα από σταγονίδια θαλασσινού νερού που μεταφέρονται από τον άνεμο.

Είναι βοηβώδες πολυετές φυτό και τα άνθη του αναδύουν ένα ευχάριστο, εξωτικό, πολύ λεπτό άρωμα που γίνεται ιδιαίτερα αισθητό τις απάνεμες καλοκαιρινές νύχτες. Ανθοφορεί από τον Ιούλιο μέχρι τον Οκτώβριο.

Παράγει πολυάριθμους σπόρους, καλυμμένους με ένα λεπτό μαύρο φλοιό, που μοιάζουν με κομμάτια κάρβουνο και επιπλέουν στη θάλασσα που τους διασπείρει στις ακτές. Είναι πασίγνωστος από τη Μινωική εποχή, από εικονογραφήσεις της Κρήτης, κυρίως στο ανάκτορο της Κνωσού και από τις υστεροκυκλαδικές τοιχογραφίες της Σαντορίνης. Χαρακτηρίζεται ως απειλούμενο με εξαφάνιση είδος εξαιτίας της σταδιακής καταστροφής και μείωσης των ενδιαιτημάτων του λόγω ανθρώπινης δραστηριότητας, κυρίως στις τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές και προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία ως προστατευόμενο είδος.



Το Άλυσσο το λεσβιακό (*Alyssum lesbiacum*) είναι ενδημικό της Λέσβου. Συναντάται σε βραχώδεις θέσεις με ανοιχτή μακία βλάστηση, ανοίγματα δάσους τραχείας πεύκης καθώς και ξηρά λιβάδια σε υψόμετρα 200-800 μ. Περιοχές εμφάνισής του είναι το όρος Όλυμπος, ο κόλπος Γέρας και το έλος Ντίπι. Ανθίζει από μέσα Απριλίου έως μέσα Μαΐου.

Το όνομά του Άλυσσο (*Alyssum*) προέρχεται από το ελληνικό στερητικό γράμμα «α» και τη «λύσσα» (θυμός), εξαιτίας των θεραπευτικών του ιδιοτήτων για τη λύσσα (με συμπτώματα το θυμό, τη μανία, την υδροφοβία). Το λεσβιακό (*lesbiacum*) δηλώνει την καταγωγή του από τη Λέσβο.

